

УДК 657.6

**Ірина МОСТШАКА, студентка 4 курсу освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»
Науковий керівник – д.е.н., проф. Людмила ЧИЖЕВСЬКА
Державний університет «Житомирська політехніка»**

ПОНЯТТЯ СУПУТНІХ ПОСЛУГ В АУДИТОРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Сучасний ринок аудиторських послуг характеризується постійною динамікою та розширенням спектру пропонуваного рішень. Якщо раніше аудиторські фірми обмежувалися перевіркою фінансової звітності, то сьогодні вони перетворюються на багатопрофільні консультаційні фірми. Крім традиційного аудиту, клієнти все частіше звертаються до аудиторських компаній за допомогою у вирішенні таких питань як: оптимізація обліку, впровадження міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, управління ризиками, підвищення ефективності бізнес-процесів, що свідчить про стратегічну важливість аудиторських послуг для бізнесу. Як підтвердження, розглянемо Звіти Аудиторської палати України «Про стан аудиторської діяльності в Україні» за 2018 та 2019 рр. [1]. За даними звітів у 2018 році у загальній структурі супутні послуги займають близько 8%, а у 2019 році цей показник зріс до 15%. Також вагоме збільшення відбулося по неаудиторській діяльності: у 2018 році він складав 45% від загальної структури послуг, а у 2019 році зріс до 53%.

Відповідно до Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», аудиторська діяльність – підприємницька діяльність, яка включає в себе організаційне і методичне забезпечення аудиту, практичне виконання аудиторських перевірок (аудит) та надання інших аудиторських послуг [4]. Крім того, у наведеному вище нормативному акті представлено більш глибоке розуміння того, що входить до аудиторської діяльності – надання аудиторських та неаудиторських послуг.

Таблиця 1

Елементи аудиторської діяльності

Вид послуги	Аудиторські послуги	Неаудиторські послуги
Характеристика	Перевірка публічної бухгалтерської звітності, обліку, первинних документів та іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання з метою визначення достовірності їх звітності, обліку, його повноти і відповідності чинному законодавству та встановленим нормативам.	Пов'язані з аудитом експертизи, консультації з питань бухгалтерського обліку, звітності, оподаткування, аналізу фінансово-господарської діяльності та інших видів економіко-правового забезпечення підприємницької діяльності фізичних та юридичних осіб

Як бачимо у табл. 1, аудитор, проаналізувавши діяльність підприємства може надавати консультації для клієнтів щодо правильності ведення обліку та відповідності звітності відповідним стандартам. Поширеними послугами є оцінка аудиторськими компаніями фінансового стану підприємства та фінансових ризиків. Особливо важливого значення це набуває у випадках, коли підприємство має потребу у банківському кредиті, адже жоден банк не надасть кредит суб'єкту господарювання з негативним аудиторським висновком про фінансовий стан [3].

Відповідно до Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг [2], **супутні послуги** трактуються як послуги, які включають узгоджені процедури та підготовку інформації. Вони включають в себе завдання з виконання погоджених процедур стосовно фінансової інформації та завдання з підготовки фінансової інформації. Однак дані послуги не передбачають висловлення впевненості щодо достовірності інформації у фінансовій звітності підприємства.

Тож можемо підсумувати, що аудитор має право не лише надавати послуги з аудиту, а також виконувати завдання огляду фінансової звітності та виконувати інші завдання з надання впевненості, за умови, що не відбуватиметься порушень щодо незалежності аудитора.

Список використаних джерел:

1. Інформація про стан аудиторської діяльності. Аудиторська палата України URL: <https://www.apu.com.ua/2019/06/27/інформація-про-стан-аудиторської-дія-2/>.
2. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Вид. офіц. New York, 2020.
3. Олексенко А. К. Роль та значення аудиту. *Обліково-аналітичне забезпечення управління бізнеспроцесами підприємства* : Міжн. наук.-практ. інтер. конф., м. Херсон, 24 листоп. 2021 р.
4. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII : станом на 20 черв. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> (дата звернення: 15.10.2024).